

PHONG CẢNH QUÊ HƯƠNG

(Thời lượng: 3 tiết)

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ

1. Về phẩm chất

Chủ đề góp phần bồi dưỡng đức tính chăm chỉ, trung thực, tinh thần trách nhiệm ở HS, cụ thể là:

- Biết cách sử dụng, bảo quản một số vật liệu, chất liệu trong thực hành, sáng tạo;
- Biết yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước;
- Biết chia sẻ chân thực suy nghĩ của mình trong trao đổi, nhận xét.

2. Về năng lực

Chủ đề, góp phần hình thành, phát triển ở HS các năng lực sau:

2.1. Năng lực đặc thù môn học

- Nhận biết được vẻ đẹp đa dạng của phong cảnh quê hương;
- Sử dụng chăm, nét, hình, mảng và cắt, xé giấy,... để tạo hình bức tranh “Phong cảnh quê hương”;
- Biết kết hợp các sản phẩm cá nhân thành sản phẩm nhóm;
- Biết trưng bày, mô tả và chia sẻ được cảm nhận về hình ảnh, màu sắc, không gian thể hiện trong tranh.

2.2. Năng lực chung

- Biết chuẩn bị đồ dùng, vật liệu để học tập;
- Biết tham gia hoạt động nhóm, trao đổi, thảo luận quá trình học/ thực hành trưng bày, mô tả và chia sẻ được cảm nhận về sản phẩm;
- Biết dùng vật liệu và công cụ, hoạ phẩm (màu vẽ, giấy màu, cắt dán,...) để thực hành sáng tạo chủ đề “Phong cảnh quê hương”.

2.3. Năng lực đặc thù của học sinh

- Năng lực ngôn ngữ: Vận dụng kĩ năng nói trong trao đổi, giới thiệu, nhận xét.
- Năng lực tự nhiên: Vận dụng sự hiểu biết về phong cảnh quê hương để áp dụng vào các môn học khác và trong cuộc sống hằng ngày.

ĐỒ DÙNG DẠY VÀ HỌC

1. Giáo viên

Một số hình ảnh (tranh, ảnh, vật mẫu thật hoặc vật mẫu, sản phẩm mẫu,... nếu có) phù hợp với nội dung chủ đề.

2. Học sinh

- SGK, VBT (nếu có);
- Bút chì, màu vẽ (bút chì màu, bút sáp màu, bút màu dạ, màu nước,...), giấy trắng, tẩy/ gôm, bút lông, bảng pha màu, tấm bông, vật liệu (lõi giấy, vỏ hộp cũ),...
- Một số hình ảnh về phong cảnh Việt Nam.

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY VÀ HỌC

Kế hoạch học tập

Tiết	Nội dung	Hoạt động
1	Phong cảnh quê hương	· Quan sát, nhận thức · Thực hành sáng tạo
2	Phong cảnh quê hương (tiếp theo)	
3	Góc mỹ thuật của em	· Thực hành sáng tạo · Trưng bày và đánh giá sản phẩm

Tùy theo điều kiện cơ sở vật chất tại cơ sở, năng lực tiếp nhận kiến thức của HS, GV có thể chủ động linh hoạt bố trí thời gian thực hiện từng mạch nội dung, nhưng đảm bảo chủ đề được thực hiện trong 3 tiết học.

Nội dung 1: PHONG CẢNH QUÊ HƯƠNG

Quan sát, thảo luận về phong cảnh trong tự nhiên và trong tranh

– Giới thiệu về phong cảnh quê hương bằng sử dụng hình ảnh thực, tranh vẽ của thiếu nhi (SGK, trang 62, 63). Đặt câu hỏi gợi ý để HS kể tên các các phong cảnh của đất nước mà HS biết, giúp các em chủ động phát hiện những nét đẹp về phong cảnh quê hương và nét tiêu biểu của từng vùng miền qua tranh vẽ, hình ảnh, video. (Trong SGK, trang 62 và các trang 10, 11, 14 có ảnh các phong cảnh nổi bật của Việt Nam từ bắc tới nam, từ miền núi đến miền xuôi và hải đảo (Hà Nội, Hà Giang, Huế, Hội An, Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Sa,...)).

– Gợi mở để HS chủ động cảm nhận được khái niệm: Tranh phong cảnh mô tả vẻ đẹp của thiên nhiên trong bối cảnh không gian rộng với trời, mây, núi non, sông suối, biển, cây cối, ruộng đồng, nhà cửa,... hình ảnh con người nếu có chỉ điểm xuyết cho cảnh thêm sinh động.

– Gợi mở để HS liên hệ đến các phong cảnh đẹp của quê hương mình, hoặc các phong cảnh khác của Việt Nam.

– Gợi ý giúp HS phân biệt sự giống và khác nhau giữa hình, màu của phong cảnh trong tự nhiên với hình, màu của phong cảnh trong tranh vẽ.

Nội dung 2: PHONG CẢNH QUÊ HƯƠNG (tiếp theo)

Quan sát, thảo luận về các yếu tố tạo hình để áp dụng trong tranh vẽ phong cảnh

– Nhắc lại những nội dung đã giới thiệu ở các chủ đề trước và các yếu tố tạo hình HS đã học như chấm, nét, mảng, hình, màu cơ bản,...

– Đặt câu hỏi gợi ý để HS chủ động so sánh, phát hiện ra những đặc điểm chung và riêng trong tạo hình tranh phong cảnh (ở các chi tiết: chấm, nét, hình, mảng, màu sắc,...).

Thực hành sáng tạo theo nhóm

– Chuẩn bị một số tranh, hình ảnh mẫu để HS nhận biết rõ hơn cách thức và các bước vẽ tranh phong cảnh (SGK, trang 65) (có thể sử dụng máy chiếu, video,... và giới thiệu nhiều hình mẫu khác. Ưu tiên hướng dẫn bằng hình thức thị phạm).

– Hướng dẫn HS thực hiện vẽ một bức tranh phong cảnh quê hương em (từ hình cơ bản và những kiến thức đã học từ nội dung trước), rồi vẽ màu. GV tùy năng lực và sở thích

của HS, để cho các em tự chọn hình thức bài tập phù hợp: vẽ, hoặc cắt dán thủ công, hoặc kết hợp cả hai cách.

– Cần đặc biệt nhấn mạnh: Mọi hình thể phức tạp của phong cảnh (cây, nhà, con vật, người,...) đều có thể quy được về dạng hình cơ bản.

– Thể hiện đơn giản, khái quát bằng chấm, nét, mảng, hình cơ bản.

– Nhấn mạnh đặc điểm riêng khác biệt về cấu tạo hình thể trong tranh phong cảnh (như: đồng ruộng, ngôi nhà, cây, mặt trời, mây,...).

– Kết hợp phân tích và vẽ, thực hiện làm mẫu thi phạm:

+ Đi từ khái quát đến chi tiết.

+ Tùy đặc tính phong cảnh và cảm nhận cá nhân để chọn cách quy hình dáng chung của các thành phần trong phong cảnh định vẽ vào hình có cấu trúc đường cong như hình tròn, hình elip/bầu dục, nửa hình tròn,... hoặc theo cấu trúc đường thẳng, nét thẳng như hình vuông, hình chữ nhật, hình tam giác, hình thang.

* *Gợi ý các bước thực hiện:*

– Nhận xét đánh giá chung về sản phẩm và tiết học.

Câu hỏi gợi ý:

- + Em (hoặc nhóm) sẽ chọn vẽ phong cảnh nào của quê hương?
 - + Em hãy đọc tên các yếu tố tạo hình đã học.
 - + Các hình ảnh trong sản phẩm được sắp xếp như thế nào?
 - + Sản phẩm nào sử dụng chấm, nét, mảng đẹp?
 - + Sản phẩm được thực hiện từ vật liệu gì?
 - + Hình ảnh, màu sắc trong tranh của em (bạn hoặc nhóm) có giống hình ảnh, màu sắc trong tự nhiên không?
 - + Bức tranh cần thêm gì cho đẹp hơn?
 - + Em có chia sẻ gì thêm về phong cảnh quê hương em?
- ...

Nội dung 3: GÓC MĨ THUẬT CỦA EM

Hoàn thiện, trưng bày sản phẩm

- Yêu cầu HS hoàn thiện sản phẩm của mình (hoặc nhóm).
- Hướng dẫn một số cách trưng bày sản phẩm.

Phân tích, đánh giá

- Khuyến khích HS xung phong trình bày bức tranh của mình (hoặc nhóm) trước lớp, nêu được: tên bức tranh, ý tưởng nội dung, hình thức thể hiện, màu sắc, chất liệu sử dụng trong tranh...
- Tổ chức cho HS nhận xét, phân tích và đánh giá bức tranh của mình (hoặc nhóm), nêu được: cảm nhận về sản phẩm, sự phù hợp về màu sắc, hình dạng, hình thức thể hiện trong bức tranh của mình (nhóm mình) và nhận xét của bạn (nhóm bạn).
- Tổ chức cho HS tự nêu lên được ý thức, tình yêu và lòng tự hào về đất nước, con người Việt Nam.

Câu hỏi gợi ý:

- + Em thích sản phẩm nào nhất trong các sản phẩm của lớp? Vì sao?
 - + Em hãy chia sẻ cảm xúc của mình khi thực hiện chủ đề này và giải thích vì sao có cảm xúc đó?
 - + Các sản phẩm này sẽ được sử dụng để làm gì?
- ...

GV kết hợp nhận xét, đánh giá toàn chủ đề.